

ko bi bilo še mnogo takih dobrih ljudi, kakor je ta go-spod! Vidimo ga, kako se trudi, da bi nam olajšal naše bolečine in stori vse, da bi nam lajšal gorje. Zanj ni nobeno delo prenizko; on nas čisti, nam zrahlja slamo, na kateri ležimo, nam prinese zdravila in jih sam prej poskusi, da bi nas s svojim zgledom navdušil, da se ne branimo piti neokusne tekočine. Z eno besedo: g. Dejak se ravno tako potrudil, kakor ljubeča mati za svojega bolnega otroka. Noč in dan prebije pri nas. Ako opazi, da gre kakemu bolniku na boljše, se mu svetijo oči od veselja in prijazen smehlaj mu zaigra na njegovem suhem in skoro vedno žalostnem licu. Ko pa vidi kakega bolnika v zadnjem smrtnem boju, se mu oči v solzah topijo, briše mu pot z bledega lica in se ne odstrani od njega, dokler ga ni srečno pripravil na pot v večnost. In to se ponavlja dan za dnem. Ako bi vi gospodje tako skrbeli za bolnike, kakor gg. vojaki kuraši, potem... On mnogokrat ne je, ne pije, ne kadi, da le more pokloniti kak pribojšek svojim dragim, ko vidi, da že okrevajo in da smejo kaj več zavžiti.

Tako se obnaša proti bolnikom slovenski katoliški duhovnik g. Dejak, zato ga pa ti obožujejo in ljubijo. Tu so vse narodnosti avstrijske monarhije zastopane, ali vsi so edini v ljubezni in hvaležnosti do gospoda vojnega kurata. Pošiljamo tisoč slovenskih pozdravov vsem bralcem „Slov. Gosp.“ Avgust Znidarič od 26. dom. pešpolka, Anton Gobec, Marko Smrekar, Albin Strukelj, Franče Simnovec, Luka Pajer, Janez Drole, Miha Znamenak in Jakob Šardinšek.

Na Balkanu.

Zopet se lahko reče, da na Balkanu vre. Četvero-protazum pritiska z vso silo, da bi se balkanske države udeležile vojske ob njegovi strani. Glavno ulogo igra Bolgarija, vse gleda in čaka na njo. Srbija je obljubila, da odstopi Bolgariji vsaj del Macedonije, toda še komaj po vojski, Grčija pa neče nič odstopiti. Bolgarija je vsled tega izgubljena za četvero-protazum in ostane nam zvesta. S Turčijo je sodelna Bolgarija posebno pogodbo, a še je ni podpisala. Srbija se boji, da bo Bolgarija najprej prišla njo, zato se mrzlično pripravlja. Tudi Rumunija se pripravlja, a ne ve se, ali proti nam, ali proti Bolgariji, ali proti Turčiji. Grčija se menda ne bo udeležila vojske ob Dardanelah, pač pa bi tudi nastopila, ako Bolgarija pomaga nam.

Dardanele.

Turkom se je posrečilo tudi zadnji teden odbiti vse ljute napade Angležev in Francozov. Italijanske čete še se niso pojavile pred Dardanelami.

Amerika in Nemčija.

Spor med Ameriko in Nemčijo se je konečno vendar poravnal in je tako upanje, da med tema državama ne pride do kakšne vojske, ako se spor s kakim novim slučajem zopet ne poostri.

Angleški parnik se potopil.

Dne 6. septembra zjutraj je zadel pri Fastnetu ob južni obali Irske torpedni strel nemškega podmorskega čolna angleški veliki parnik „Hesperian“, ki se je potopil. Na parniku se je nahajalo 314 oseb in med njimi 13 angleških častnikov in 35 mož, ki so se vračali ranjeni s francoskega bojišča v Kanado v Ameriko, da tamkaj ozdravijo. Rešene so bile vse osebe, utonil ni nihče. Na angleškem parniku se ni nahajal prav nobeden podanik Združenih držav Severne Amerike.

Razne novice.

* **Eno leto papež.** Pretekli ponedeljek, dne 6. septembra je minulo eno leto, kar je papež Benedikt XV. zasedel prestol sv. Petra. Hudi so časi, v katerih Benedikt XV. vodi ladjo katoliške cerkve po razdivjanem svetovnem morju. Sreče krvavi božjemu namestniku, ko se vrši v Evropi krvava morija med narodi. Mnogo očetovskih opominov je že papež poslal v svet in skuša s raznimi posredovanji omejiti krvavo in grozno klanje. Upamo, da se velikemu papežu Benediktu XV. končno vendar posreči, da se kmalu doseže tako zaželjeni mir.

* **Slovenski invalidi se zahvaljujejo.** Iz mesta Most (Brux) na Češkem smo dobili sledečo zahvalo: Trije slovenski invalidi, bivši ruski vojni ujetniki, se iz dna srca zahvaljujejo sv. Očetu Benediktu XV., za velikodušno in očetovsko prizadevanje, da se je nas rešilo iz ujetniškega mučenštva. Velikemu vladarju sv. katoliške cerkve tisočera hvala za velik trud, da bi olajšal gorje nesrečnim ujetnikom. Živel sv. Oče Benedikt XV., velik prijatelj in dobrotnik vojnih nesrečnežev! — Trije slovenski invalidi, bivši ruski ujetniki.

Laž na laž. Kadar se sovražnikom sv. Cerkve na bojiščih prav ne sponaša, ali pa kadar nima kaj pisati več, se pa spravijo nad papeža. Te dni je izšel uradni školijski list v Solnogradu, v katerem ondotni nadškof opozarja svojo duhovščino na lažnjive govorce, ki jih troščijo brezvesni ljudje okrog, češ, da je papež Benedikt XV. hujskal Italijo za vojsko, da je posodil italijanski vladi denar, da je blagoslovil italijansko orožje itd. Škol pravil: Te laži so ovržene že s tem, da framasnostvo in vse, kar je z njim v zvezi, papeža neprestano pobija in grdi. Kljub temu se pa utegne tudi marsikak dober kristjan dati premetiti in zbegati, ko sliši take izmišljene laži proti papežu; zato — pravi solnograški škol — naj se ljudstvo pouči, kako se papež neumorno trudi, da bi se končali nesrečni boji med evropskimi krščanskimi narodi, koliko si je že prizadejal, da bi se začela mirovna pogajanja. Trud in mirovno delo papeževov z odobravanjem priznavajo tudi nasprotniki sv. Cerkve. Frmazoni, zakleti sovražniki sv. Cerkve in pravi povzročitelji sedanje vojske, hočejo splošno nevoljo narodov od sebe odvaliti in zvaliti na sv. Očeta ter tako povzročiti po krvavem svetovnem klanju — nevaren kulturni boj.

* **Cerkvene slovesnosti v Ptujju.** V sredo, dne 1. septembra, je bilo posvečenje novega prošta in inštalacija nadžupnika ptujškega, mil. g. Martina Jurkoviča. Obrede je izvršil prevzveni gospod knezoškof ob asistenci mil. gg. stolnega dekana Jožefa Majceca in konjiškega arhidijakona Fr. Hrasteljna ter ob navzočnosti mnogoštevilne č. duhovščine, zastopnikov različnih uradov, in množice pobožnega ljudstva. Novi ptujski prošt je rojen dne 27. oktobra 1847 pri Sv. Juriju ob Ščavnici, bil v mašnika posvečen dne 27. julija 1873 ter je župnikoval najprej pri Sv. Petru blizu Maribora, potem v Ljutomeru, odkoder se je sedaj preselil kot dekan in prošt v Ptuj. Od cesarja je odlikovan z viteškim križcem Franc Josipovega reda, od škofa z naslovom duhovnega svetovaleca. Vrh tega je imejitelj častne kolajne za 40letno zvesto službovanje. — Drugi dan, dne 2. septembra, se je vršila sv. birma v mestni župniji. Bilo je 236 birmancev. Kakor je prevz. g. knezoškof prvi dan v odlični pridigi predstavil novega prošta kot oznanjevalca miru z Bogom, s seboj in z ljudmi, tako je ta dan z ozirom na preteklo angeljsko nedeljo navduševal in tolažil pobožne poslušalce, da jim je pravil o mogočnem varstvu, katerega daje Bog po svojih angeljskih varuhih nam in naši zmagoviti armadi na suhem in na morju, v zraku in v vseh drugih okoliščinah. — Tretji dan je prevz. g. knezoškof med drugim obiskal nekatere vojaške pruje bolnišnice, kar je izzvalo po vsem mestu hvaležno veselje, v bolnišnicah pa veliko tolažbo. Prevzvišeni je vsakega bolnika nagovoril, tolažil in vse skupaj bogato obdaroval. — Četrty dan je bila sv. birma v slovenski cerkvi oo. minoritov. Birmancev je bilo 845. V pridigi je Prevzvišeni razložil obilno zbranim vernikom vire milosti in miru. Predno je bil popoldnem odhod v Maribor, so prišli odličnjaki mesta in okraja, da se poslovijo od prevz. knezoškofa.

* **Župnijski izpit** je napravil č. g. Ferdinand Žgank, kaplan v Dobju pri Planini.

* **17. smrti dan cesarice Elizabete.** Jutri, petek dne 10. septembra je 17. obletnica nesrečne smrti avstrijske cesarice Elizabete. Po vseh cerkvah se bodo ta dan služile sv. maše za dušnice za rajno in nepozabno našo vladarico.

* **Hrvatje in Ogrji pri cesarju.** Dne 2. septembra se je do 500 Hrvatov in Ogrrov pokleknilo na Dunaju cesarju in mu izrazilo svojo udanost in zvestobo. Na Dunaju so planolale tudi hrvaške zastave, cesarja pa je ban Skrllec nagovoril v hrvaškem jeziku. Cesar je bil obiska zelo vesel.

* **Slovenskim ženam in dekletom!** Slovenska deca se naj vzgaja katoliško, avstrijsko, a tudi odločno slovensko. Slovenske žene, vzgojite deco v tem smislu. A tudi na slovenska dekleta, ki so narodni stvari že toliko uslug storile v zadnjih letih, se obračamo, da uplivajo v svojem krogu na izrazito slovensko mišljenje, posebno pri nežni mladini. V tem času je to najvažnejša narodna dolžnost. Žene in dekleta, izpolnite jo!

* **Vpoklicanje letnikov 1897. in 1865. do 1872.** Z Dunaja poročajo: Črnovojniki letnika 1897. bodo poklicani (izvzemši najbrž sprednješolske d'lake) dne 22. septembra pod orožje. Črnovojniki letnikov 1865. do 1872. bodo poklicani najbrž 15. oktobra ali pa še le 15. novembra.

* **Padli junak.** Na italijanskem bojišču je padel praporščak Julij Dernovšek, začel od granate. V 6-mesečnih bojih s severnimi sovragi si je priboril obe srebrni hrabrostni svetinji, na jugu pa ga je dohitela britka kosa že v prvih dneh.

* **V Ljubljani** je umrl infanterist Dom. Kramberger iz Ljutomera.

* **Slava 26. domobranskemu pešpolku!** Dne 26. avgusta t. l. je obhajal naš slovenskoštajerski 26. domobranski pešpolk na bojišču obletnico bitke pri Žukovu. Polk je korakal k službi božji, h kateri je

tudi bil povabljen divizionar. Naš vojni kurat č. g. Pinfer je imel spodbuden nagovor na vojake, v katerem je navedel junaške čine polka v tej vojski. Po končani službi božji je zaukazal divizionar, da sta morala 11. stotnija in oddelek pionirjev tega polka stopiti pred fronto, da se obema posebej zahvali, ker je bil vsled njihovega hrabrega junaštva dne 8. avgusta omogočen padec območja pri Černelici. Divizionar je imel sledeči nagovor: „Vojaki! 11. stotnija je izvršila slave poln čin, ki ji bo za dolgo dobo zagiral v zgodovini častno znamenje. Pod vodstvom hrabrega poveljnika, nadporočnika Rakuše (g. Rakuša je štajerski Slovenec), je udrla ta stotnija kot prva skozi sovražne žičnate ovire. Kot prva stotnija celega tretjega armadnega zbora je izvršila čin, katerega se je smatralo poprej za nekaj nemogočega. In prostor, katerega je zavzela ta stotnija, ga je obdržala v svoji oblasti in ga ni več dala iz svojih rok. Hočem uporabiti današnji dan tudi za to, da izrazim zahvalo hrabrim pionirjem polka, ki se opomogočijo prodiranje 11. stotnije na ta način, da so razstrelili sovražne ovire in so s tem veliko pripomogli k temu junaškemu činu. Naj bodo za vzgled in vzor vsem drugim. Ta stotnija vam kaže, kaj zmorejo vojaki, katero preveva posebna hrabrost. Prepričan sem, da bodo rešile vse ostale stotnije in oddelki strojnih pušk svojo nalogo ravno tako, kakor jo je izvršila ta stotnija in ta oddelek pionirjev. V nekaterih dneh bomo pokazali osvojenemu nasprotniku, kaj se pravi napasti našo armado. Tam na tistih hribih bomo opravičili znanje, katero stavi v nas vse Njegovo Veličanstvo in ne bomo niti pedi zemlje prepustili sovražniku. Vojaki! To mi morate obljubiti s tistim „hura!“-klicem, s katerim se bomo vrgli na sovražnika. Trikratni „hura!“ Po tem slavlju je defilirala pred divizionarjem ves polk pod poveljstvom majorja Hausnerja, ki sedaj nadomestuje polkovnega poveljnika. Polkovnik Schönauer je na dopustu. — Naš domobranski (26.) pešpolk sestoji iz večinoma samih slovenskih fantov in mož. Slava slovenskim domobran-
cem!

* **Odlikovani slovenski vojaki.** Srebrni zaslužni križec na traku hrabrosti svetinje so dobili: nadlovca 8. lovškega bataljona Teodor Stepančič, četovodja 47. pešpolka Viktor Golob in računski podčastnik 3. st. div. R. Čape. Srebrno svetinjo I. razreda so dobili: četovodja Ivan Gerdač, korporal I. Stih, poddesetnik Josip Lipnik, infanterist Simon Vidnik, črnovojniki Valentin Sušnik, korporal Josip Mlakar in Franc Starmuš, desetnika Ivan Šaro in Ivan Vunček ter nadomestni rezervisti Franc Hrovat, vsi 7. pešpolka. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: računski podčastnik Ludvik Mihlič, predmoster I. Uranič in topničar Anton Jevšek, vsi pri 9. topničarskem polku; četovodja Ign. Kuhelj, črnovojni pristojevalec d. setnik Ivan Lipnik, infanteristi Franc Juri, Josip Kabuš, Stefan Kovač, Josip Kučič, Josip Rošej, Tomaž Urbas, Filip Trojar, črnovojniki četovodja Edward Habernik ter infanterista Anton Koban in Ivan Rebernik, vsi pri 7. pešpolku; dragonec 5. dragonskega polka Franc Marenčič, korporal Franč Okrajnik in infanterist Franč Pavrič, oba od 27. pešpolka, črnovojniki četovodja 7. pešpolka Edward Habernik. Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: topničarji 3. gorskega topničarskega polka: Porin, Arko, Cas, Kastelic in Krevclj; črnovojniki infanteristi 7. pešpolka Vale t. Lušnik; stražmoster 7. dož. orož. poveljstva Nikolaj Furlan in stražmoster 2. bes. herec. pešpolka Franc Zadrinar in četovodja 6. domobranskega polka Adalbert Radaj. Počivalni dekret domobranskega ministrstva je dobil računski oficijal Matja Arneč.

* **Dva vojaška begunca ustrelena.** Dne 6. septembra t. l. sta bila v Gradcu ustreljena dva vojaška begunca, in sicer pešca Ramund Eicler in Jožef Hammer od 27. pešpolka. Obsodba se jima je razglasila v soboto, v nečeljo jo je pridil vojski poveljnik in v ponedeljek zjutraj ob 7. uri sta bila ustrelena.

Pogostje se: Franc Kutnik, c. kr. dom. polk 8. 3. I. stotnija, I. vojna post. 8. Kdor kaj ve o nem. najdaljši raznosni ženi Julijani Kutnik, pos. v Str. ž. vasi pri Lutomeru — Ivan Fajl, pri lov. bat. št. 2. III. stotnija vojna post. urad 78. Odg. r. Anton Pripič, Radlavci, Mala Noleja pri Lutomeru — Jan Šuman, 26. domobranski pešpolk 4. stotnija, v jna post. 48, se povreča že od 6. sept. 1914. O. gov. pros. Valec n. zunan. Bičkova, p. Sr. B. uelikt v Slov. gorisch.

* **Koliko podpor se je že izplačalo družinam v-poklicanih.** Do 1. junija 1915 se je družinam v-poklicanih — brez Galicije in Bukovine — izplačalo 513 milijonov kron. Na štajersko je prišlo teh podpor do 30. jun. t. l. 21.955.547 K 53 vin., na Koroško 7.103.671 K, na Kranjsko 10.136.606 K 30 vin., na Primorsko 32.639.294 K 2 vin., v Dalmaciji 24.26.766 kron 18 vin.

* **Koliko se je že izdalo podpor za družine v-poklicanih?** Iz Dunaja se poroča, da se je do sedaj izdalo v Avstriji okrog 700 milijonov kron za podpore družinam v-poklicanih.

* **Črni čevlji se odpravijo.** Vojno ministrstvo je odredilo, da se odlej za vojaštvo ne sme več izdelovati čevljev iz črnega, ampak samo iz rjavega usnja.